

Szakmai portfólió

Dr. Nagy Balázs

MŰVÉSZETI TERÜLET: MŰVÉSZETELMÉLET

A PÁLYÁZAT CÍME: SZABOLCS-SZATMÁRI NÉPMESÉK

A PÁLYÁZAT TÉMÁJA: REGIONÁLIS MESEKINCS KUTATÁSA ÉS
FELDOLGOZÁSA KÜLÖNÖS TEKINTETTEL A GARBOLCI GYŰJTÉSRE

Publikációk

Publikációs lista:

<https://m2.mtmt.hu/gui2/?type=authors&mode=browse&sel=authors10030374&paging=4;20>

Mesekutatással kapcsolatos publikációk:

1. Nagy Balázs, *Mesés válaszok az élet nagy kérdéseire*, Magyar Napló, 37 : 7, pp. 70–72, 3 p. (2025)
2. Nagy Balázs, *A vadász alakja a magyar folklórban*, Absztraktok, Nyíregyházi Egyetem, 19-19 pp, 1 p. (2025)
3. Imre Rubenné–Nagy Balázs (szerk.), *A gyermekkultúra és a mesekutatás új eredményei*, Nyíregyháza, Nyíregyházi Egyetem, 194 p. (2024)
4. Nagy Balázs, *Kotton grófból szabólegény macskája, avagy Ruzskovics István meséinek utóélete*, pp. 20–32, 13 p. In: Imre Rubenné–Nagy Balázs (szerk.), *A gyermekkultúra és a mesekutatás új eredményei*, Nyíregyháza, Nyíregyházi Egyetem, 194 p. (2024)
5. Nagy Balázs, *Az elbeszélő Rákos Sándor gyermekirodalmi alkotásai*, Szabolcs-szatmár-beregi Szemle, 59 : 4, pp. 41–49, 9 p, (2024)
6. Nagy Balázs, *Illetlen nyelvhasználat a rozsályi népmesékben*, Magyar Nyelvőr, 147 : 4, pp. 442–460, 19 p. (2023)
7. Nagy Balázs, *Mesék metszéspontjában: a felsőtiszai népmesék továbbélése a gyermekirodalomban*, pp. 89–103, 15 p. In: Ajtay-Horváth Magda–Tukacs Tamás (szerk.), *Kereszteződések: választak és metszéspontok a kultúrában és a történelemben*, Nyíregyháza, Nyíregyházi Egyetem (2023)
8. Nagy Balázs, *„Megindulva a nagyvilágba, mifele is lépked az árva? ”: Egzisztencialista sajátosságok Pilinszky János verses meséiben*, Szabolcs-szatmár-beregi Szemle, 56 : 4, pp. 72–82, 11 p, (2021)
9. Nagy Balázs, *Tersánszky Józsi Jenő novellisztikája a Kelet Népe hasábjain*, Partium, 18 : 3, pp. 82–87, 6 p. (2009)

Tanulmánykötet szerkesztése a mesekutatókhoz kapcsolódóan

TARTALOM

Előszó.....	7
Biczó Gábor Mesemondás mint diszkurzív élethelyzet.....	11
Nagy Balázs Kotton grófból szabólegény macskája, avagy Ruzskovics István meséinek utóélete.....	20
Tompos Krisztina Tyukodi népmesék I-II., avagy egy mesekötet tanulságai.....	33
Bényei Ágnes A Sárret világának megjelenése egy népmesekötetben (Szűcs Sándor: Madárkereső királyfiak).....	48
Cs. Jónás Erzsébet A népmesei pogány erők előképei az ősi Ruzsban.....	60
Imre Rubenné Mesék kreatív-produktív megközelítési lehetőségei alsó tagozatban.....	72
Tóthné Szűcs Éva Népmesék feldolgozása során alkalmazható drámapedagógiai játékok 1-4. osztályban.....	88
Erős Vivien Emese Regionális népmesék feldolgozásának lehetőségei az óvodában.....	100
Somfálvi Zita A mese szerepe az idegennyelv-tanulásban.....	122
Dráviczki Sándor A nyíregyházi közép fokú tanítóképzőkben a magyar nyelv és irodalom tantárgy keretében a mese oktatása 1914–1945 között.....	129
Vincze Tamás A mese és a mesélés szerepe híres íróink, költőink gyermekkorában.....	139

Tartalom

Körei László A mesék mentálhigiénés hatásainak jelentősége óvodáskorú gyermekeknél.....	156
Obbágy László „Csodaország, jaj, de messze...” Mese és katekézis.....	163
Molnár Ágnes Saját meséim a mesék világában.....	172
Erzsébet Kerekes Philosophical dialogues with children on justice and truth.....	182

Imre Rubenné – Nagy Balázs (szerk.): A gyermekcultúra és a mesekutatók új eredményei, Nyíregyháza, Nyíregyházi Egyetem, 194 p. (2024)

https://www.nye.hu/sites/default/files/u5/KFI/Acta_11_20241219.pdf

Rendezvények szervezése a mesekutatókhoz kapcsolódóan

2022-ben merült fel az *Őszi Meseegyetem* című szakmai–tudományos–ismeretterjesztő rendezvénysorozat életre hívása hagyományteremtő jelleggel. A programnak kezdettől fogva szervezője, szakmai koordinátora és előadója is vagyok. A nyilvános program az egyetemi hallgatókon kívül a gyakorló pedagógusokat, a mesével a legkülönbözőbb módon foglalkozókat egyaránt célozza, előadói a szakmai–tudományos élet számos területéről kerülnek ki, 2025-ben már negyedszer lett megrendezve, folytatása jelenleg is szerveződik. Az eseményről rendszeresen beszámol a regionális és az országos sajtó. Az eredmények publikálására is gondot fordítunk, az első két rendezvényen elhangzott előadások szerkesztett változatainak a felhasználásával készült a Nyíregyházi Egyetemen folyó kutatásokat megjelenítő *Acta Academiae Nyíregyhaziensis* tematikus különszáma 2024-ben.

Az említett programsorozaton túl kapcsolattartója vagyok a Sóstói Múzeumfalival való együttműködésnek, melynek keretében évente kerül sor „mini mesekurzusok” szervezésére autentikus környezetben, valamint tematikus szakmai napok életre hívásával is törekszem a hallgatóink (tanító és óvodapedagógus) látókörének a tágítására a mesei műfajjal kapcsolatban.

A Magyar Népmeséért Alapítvány és a Nyíregyházi Egyetem Óvó- és Tanítóképző Intézete szeretettel hív minden kedves érdeklődőt az

I. Őszi Meseegyetem című rendezvényére

Időpont: 2022. szeptember 29. (csütörtök)

Helyszín: Nyíregyházi Egyetem, D/7. körelőadó
Nyíregyháza, Sóstói u. 31/b

A rendezvény célja: A magyar népmese és műmese gazdag és egyedülálló világának őrzése, ápolása, népszerűsítése és társadalmi elfogadottságának erősítése.

Tervezett program

13:00

Köszöntők

Imre Rubenné dr. PhD., intézetigazgató (Nyíregyházi Egyetem, Óvó- és Tanítóképző Intézet)

Seszták Oszkár, a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Közgyűlés elnöke

Dr. Vinnai Győző, országgyűlési képviselő, főiskolai docens (Nyíregyházi Egyetem, Történettudományi és Filozófiai Intézet)

Berecz János, polgármester (Gávavencsellő), Magyar Népmeséért Alapítvány alapítója

Papp Bertalan, polgármester (Máriapócs), Összefogás a Magyarságért Díj kitüntetettje

Moderátor: Cservenák László, a Magyar Népmeséért Alapítvány kuratórium elnöke

Előadások:

13:20–14:00 Berecz András Kossuth-díjas előadóművész előadása

14:00–14:20 Dr. Obbágy László PhD, tanszékvezető (Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola)

„Csodaország, jaj, de messze...” Mese és katekézis

14:20–14:40 Tóthné dr. Szűcs Éva (Nyíregyházi Egyetem, Óvó- és Tanítóképző Intézet)
Elek nagyapó üzeni – Bendek Elek levelezése a Cimbora olvasóival

14:40–15:00 Kosztvu Brigitta, muzeológus (Sóstói Múzeumfalu)
Nyíri mesék

15:00 Kávészünet

15:10–15:30 Dr. habil. Pauwlik Zsuzsa Orsika (Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola) és Kőrei László (Nyíregyházi Egyetem, Történettudományi és Filozófia Intézet)
A mesék lelki egészségvédelmi szerepe gyermekkorban

15:30–15:50 Molnár Ágnes, tanár, meseíró (Nyíregyházi Egyetem Eötvös József Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium)
Mai mesék, életmesék

15:50–16:10 Darainé Pethő Ildikó, óvodapedagógus, intézményvezető helyettes (Tündérkert Keleti Óvoda)
Innovatív módszerek az óvodai verselés-mesélés tevékenységekben

16:10–16:30 Kovácsné Habos Katalin, óvodapedagógus (Gyermekek Háza Déli Óvoda)
„Segíts, hogy magam csinálhassam!” – Út az írás-olvasásig, Montessori-elveken és -eszközrendszeren alapuló anyanyelvi nevelési gyakorlat

16:30–16:50 Dr. Nagy Balázs PhD (Nyíregyházi Egyetem, Óvó- és Tanítóképző Intézet)
Rozsályi népmesék

16:50 A „Népek meséi” című mesemondó verseny I. helyezett hallgatójának mesemondása

17.00 Zárszó

A Magyar Népmeséért Alapítvány és a Nyíregyházi Egyetem Óvó- és Tanítóképző Intézete szeretettel hív minden kedves érdeklődőt a

II. Őszi Meseegyetem című rendezvényére

Időpont: 2023. szeptember 28. (csütörtök)

Helyszín: Nyíregyházi Egyetem, B épület nagyelőadó
Nyíregyháza, Sóstói u. 31/b

A rendezvény célja: A magyar népmese és műmese gazdag és egyedülálló világának őrzése, ápolása, népszerűsítése és társadalmi elfogadottságának erősítése.

Program

10:00–10:15 Köszöntők

Imre Rubenné dr. PhD, intézetigazgató (Nyíregyházi Egyetem, Óvó- és Tanítóképző Intézet)
Berecz János, a Magyar Népmeséért Alapítvány alapítója, Gávavencsellő polgármestere

Előadások:

10:15–11:00 Berecz András Kossuth-díjas előadóművész előadása

11:00–11:20 Dr. Kádár Annamária (Debreceni Református Hittudományi Egyetem)
Beleszeretni a világot a gyermekünk szívébe – A népmese és az életmese kapcsolata

11:20–11:40 Prof. Dr. Biczó Gábor (Debreceni Egyetem, Gyermeknevelési és
Gyógynevelési Kar)
Erdész Sándor gyűjtései: elemzői tapasztalatok

11:40–12:00 Kovácsné Mráz Ágnes, óvodapedagógus, mesterpedagógus (Túróczy Zoltán
Evangélikus Óvoda és Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola)
Meséljünk szívvel lélekkel!

12:00–12:20 Tompos Krisztina, doktorandusz (ELTE BTK Néprajzi Intézet)
Tyukodi népmesék – Egy mesekötet tanulságai

12:20–12:40 Tóth Gábor, doktorandusz (ELTE BTK Néprajzi Intézet)
Magyar népmesék a hazai rajzfilmkészítésben

12.40 Zárszó

Dr. Nagy Balázs (Nyíregyházi Egyetem, Óvó- és Tanítóképző Intézet)

A Magyar Népmeséért Alapítvány és a Nyíregyházi Egyetem Óvó- és Tanítóképző Intézete szeretettel hív minden kedves érdeklődőt a

III. Őszi Meseegyetem című rendezvényére

Időpont: 2024. szeptember 26. (csütörtök) 10 óra

Helyszín: Nyíregyházi Egyetem, B épület nagyelődő
Nyíregyháza, Sóstói u. 31/b

A rendezvény célja: A magyar népmese és műmese gazdag és egyedülálló világának őrzése, ápolása, népszerűsítése és társadalmi elfogadottságának erősítése.

Program

Köszöntők

Imre Rubenné dr. Phd, intézetigazgató (Nyíregyházi Egyetem, Óvó- és Tanítóképző Intézet)

Dr. Ulrich Attila, alpolgármester (Nyíregyháza)

Dr. Vinnai Győző, országgyűlési képviselő, főiskolai docens (Nyíregyházi Egyetem, Történettudományi és Filozófiai Intézet)

Berecz János, polgármester (Gávavencsellő), a Magyar Népmeséért Alapítvány alapítója

Mesét mond Fintor Marci (13 éves tanuló)

Nógrádi Gábor: Hogyan neveljük le magunkat a félelemtől

Előadások:

10:15–11:00 Berecz András Kossuth-díjas előadóművész előadása

11:00–11:20 Villányi Péter, néprajzkutató

Egy mai magyar falu prózai népköltészete (Monografikus gyűjtés Galgamácsán)

11:20–11:40 Takácsné Rajtik Piroska, tanító (Eötvös József Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium)

A mese éltető ereje – Az iskolapadtól a színpadig az Eötvös Gyakorlóiskolában

11:40–12:00 Hegyes Katalin, mentor óvodapedagógus (Gyermekek Háza Déli Óvoda)

Mesélni fejből, szívből – Ajánlások az érzékenyítő mesék világából

12:00–12:20 Dr. Nagy Balázs PhD, főiskolai docens (Nyíregyházi Egyetem, Óvó- és Tanítóképző Intézet)

Egy elfeledett nyírségi mesemondó, Ruszkovics István

12.30 Zárszó

A Magyar Népmeséért Alapítvány és a Nyíregyházi Egyetem Óvó- és Tanítóképző Intézete szeretettel hív minden kedves érdeklődőt a

IV. Őszi Meseegyetem című rendezvényére

Időpont: 2025. szeptember 24. (szerda) 10 óra

Helyszín: Nyíregyházi Egyetem, B épület nagyelődő
Nyíregyháza, Sóstói u. 31/b

A rendezvény célja: A magyar népmese és műmese gazdag és egyedülálló világának őrzése, ápolása, népszerűsítése és társadalmi elfogadottságának erősítése.

Program

Köszöntők

Dr. Nagy Balázs PhD, intézetigazgató (Nyíregyházi Egyetem, Óvó- és Tanítóképző Intézet)

Berecz János, polgármester (Gávavencsellő), a Magyar Népmeséért Alapítvány alapítója

Dr. Vinnai Győző, a Magyar Népmeséért Alapítvány kuratóriumi tagja, országgyűlési képviselő

10:15–11:00 Berecz András Kossuth-díjas előadóművész előadása

Szakmai előadások:

11:00–11:20 Németh Richárd Gábor, a Meseszó Egyesület tagja, mesemondó
Mesemondó közösségek a néphagyományban

11:20–11:40 Klitsie-Szabad Boglárka, a Meseszó Egyesület elnöke, a Hagyományok Háza szakmai munkatársa, néprajzkutató, mesemondó
A Meseszó Egyesület és a Mindannyiunk Meséi

11:40–12:00 Török Georgina, óvodapedagógus, Pompás Mesés Nagykövet
Pompás napok az óvodában – Hogyan és mitől lesz élmény a mesélés?

12:00–12:20 Dr. Nagy Balázs PhD, főiskolai docens (Nyíregyházi Egyetem, Óvó- és Tanítóképző Intézet) – Szabó Nikoletta (óvodapedagógus, Eszterlanc Északi Óvoda Nyitnikék Tagintézmény)

Szabolcs-szatmári női mesemondók és meséik a pedagógiai munkában

12.20 Zárszó

Cservenák László, A Magyar Népmeséért Alapítvány kuratóriumi elnöke

A mese volt, van, és mindig is lesz

Fontos, hogy a gyermekek ne SpongyaBob történeteinek, hanem Mátyás király és Vuk kalandjain nőjenek fel.

NYÍREGYHÁZA. Tudják-e vajon olvasóink, mit csinált két testvér akkor, amikor kopolták egymást? Nos, a csütörtökön megrendezett II. Őszi Meseegyetem résztvevői már ismerik a szó jelentését: Berecz András Kossuth-díjas előadóművész műsorának köszönhetően. Sőt, a közkedvelt mesemondó be is mutatta a gyakorlatban: megkopogtatta a fejét, s bizony a hangszóró révén jó hangosan hallatszott a kopogás.

Gazdag és egyedülálló világ

De amíg eddig a műsorig eljutott a Nyíregyházi Egyetemen megtartott rendezvény, elhangzott több köszöntő is.

Először házigazdaként és levezető elnökként Cservári László, a Magyar Népmeséért Alapítvány kura-

Nagyobb az önbecsülése annak a gyermeknek, aki több életmesét tud a családjáról
DR. KÁDÁR ANNAMÁRIA

tóriumi elnöke üdvözölte a vendégeket. Kiemelte, hogy a magyar népmesék minden generáció számára olyan kincsre jelentenek, amelyet meg kell őrizni, tovább kell adni, és erősíteni kell a társadalmi elfogadottságát is.

A másik szervező intézmény nevében Imre Rubenné dr. PhD, a Nyíregyházi Egyetem Óvó- és Tanítóképző Intézetének igazgatója köszöntötte a résztvevőket.

– Öröm és megtiszteltetés, hogy ismét otthont adhatunk ennek a rangos szakmai konferenciának. Célunk továbbra is változatlan: a magyar népmese és műmese gazdag és egyedülálló világának őrzése, ápolása, népszerűsítése. Szeptember 30-án, Benedek Elek születésnapján van a magyar népmese napja.

– Benedek Elek nagyon sokat tett a mesék fennmaradásáért, népszerűsítéséért. Gazdag és egyedülálló a magyar mesevilág. A kultúrában és a társadalomban is különféle szerepet tölt be. Szórakoztató formája az irodalomnak, hagyományokat, értékeket, történeteket örökít meg.

– Tanulságokat, erkölcsi üzeneteket fogalmazznak meg

a mesék. Vannak, akik hibákat követnek el, a hősök pedig legyőzik a kihívásokat és az akadályokat. Az erkölcsi tanulságokat megértjük és alkalmazzuk a saját életünkben is – magyarázta Imre Rubenné dr.

– A mesék segítik a képzelőerőt és a kreatív gondolkodást, a problémamegoldó képesség fejlesztését. A mesék erősítik az empátiát, elősegítik az azonosulást, vagyis segítik az emberi kap-

Berecz András előadás közben

FOTÓ: PUSZTAI SÁNDOR

csolatok fejlesztését, tovább javítják a kommunikációs készségeket.

Elmondta gondolatait Berecz János, a Magyar Népmeséért Alapítvány alapítója, Gávavencsellő polgármestere is. – Fontosnak éreztük itt a keleti végeken is a mese népszerűsítését, azért hoztuk

létre az alapítványt. Szeretnénk szélesíteni a kört például rajzolókkal, zenészekkel, vagyis olyan személyekkel, akik kapcsolatban állnak a népmesékkal. A mesék a jövőbe is mutatnak, hiszen általuk a gyermekeket beolthatjuk identitástudattal, magyarságtudattal. Sajnos ma már keveset olvasnak a szülők a gyermeküknek, sok helyen még mesekönyv sincsen. Fontosnak tartom, hogy a gyermekek ne SpongyaBob történeteinek, hanem Mátyás király és Vuk kaland-

– Vállalni kell a kihívásokat. Ha nehézségekkel találkozunk szembe magunkat, nem kell meghátrálni. A mese erősebb, mint a mesemondó, csak hinni kell benne.

Bővíthették ismereteiket

A vidám percek után szó volt a népmese és az életmese kapcsolatáról (dr. Kádár Annamária, Debreceni Ref. Hittudományi Egyetem), a Nyíregyháza-hoz kötődött Erdész Sándor mesegyűjtési munkásságáról (dr. Biczó Gábor, Debreceni Egyetem), a nyíregyházi Türczy Zoltán evang. óvoda mindennapi munkájáról a mesék tükrében (Kovácsné Mráz Ágnes), a tyukodi népmeséről (Tompos Krisztina, ELTE), a rajzfilmekben megőrzött magyar népmeséről (Tóth Gábor, ELTE), majd a konferencia munkáját dr. Nagy Balázs, az Óvó- és Tanítóképző Intézet munkatársa összegezte. Kiemelte, hogy a hallgatók képzésében fontos szerepe van a mesei műfajnak, s a Meseegyetem jó alkalom volt arra, hogy a jövő pedagógusai bővíthessék ismereteiket. **MML**

A mese tulajdonképpen torlódó hagyomány
DR. BICZÓ GÁBOR

Gondolatok a konferencia előadójától

„Nagyobb az önbecsülése annak a gyermeknek, aki több életmesét tud a családjáról. [...] Vajon az a gyermek, aki voltam, büszke lenne-e arra a felnőttre, akivé váltam? [...] Fontos, hogy milyen életmesék jellemeznék bennünket. Negyvenéves korunk után a sorsunk ráé az arcunkra. (dr. Kádár Annamária)

„A mese sajátos és alternatív gondolkodási mód. Megtanít kilépni és újraalkotni önmagunkat. [...] Minden mese abból a valóságból táplálko-

zik, amiben a mesemondó él. [...] A mesék a mesemondók sorsát megmutatják. [...] A mese torlódó hagyomány.” (dr. Biczó Gábor)

„A mesére szükség van, nem lehet megenni. Gyermekként hússzor is meghallgattunk egy mesét, s nem untuk meg. A mesének soha nincs vége, mindig átélhetjük. [...] Az élet írja a legszebb meséket. [...] A gyermek egyedi, egyszeri, megismételhetetlen személyiség. Fel kell ismernünk benne a tehetség szikráit, s annak megfelelően nevelni. [...] A gyermekek körében fontos a betegség kime-selése, de ugyanolyan fontos a gyógyulás történetének elmesélése is. [...] Nagy jelentősége van a várépítésnek kint az udvaron homokból, valamint bent a szobában kokkából. A közös munkában van szereposztás, együttműködés, beleélik magukat és átéljük az alkotómunkát. Talán tervezők, építők, sofőrök lesznek a jövőben.” (Kovácsné Mráz Ágnes)

„Mesekurzus” a Sóstói Múzeumfaluban 2025-ben

Szakmai nap a Nyíregyházi Egyetemen 2026-ban

VILÁGSZÁRNYA MAGYAR
NÉPMESEMONDÓ
SZÖVETSÉG

2026.04.15.
9:00

JELENTKEZZ!

PEDAGÓGUS
KOMPETENCIA
FEJLESZTŐ
SZAKMAI NAP

NÉPMESÉK SZEREPE A GYERMEKNEVELÉSBEN

PROGRAM:

- ✓ A népmese műfaja és jelene a Kárpát-medencében Szakmai előadás
- ✓ Szóval szárnyalni kompetenciafejlesztés a mesemondásban
- ✓ "7-et egy csapásra" Szó-képfestő mesejátászó műhely

Közreműködnek:
Hajós Erika mesemondó, művelődésszervező
Pintér Zsolt mesemondó, felnőttképző, az VMNSz elnöke

Projekt: CSSP-NM-25-0002
Kulturális és Innovációs Minisztérium
Nemzeti Kulturális Támogatáskezelő

NYÍREGYHÁZI
EGYETEM

Nyíregyházi
Egyetem
Óvó- és Tanítóképző Intézet
Nyíregyháza
Sóstói út 31./B
A/253 terem

Témavezetői tevékenység a mesekutatókkal összefüggésben

Fontosnak tartom az egyetemi hallgatóknak a kutatásokba való bevonását, ennek eredményeként az elmúlt években közel harminc szakdolgozat készült témavezetéssel mesekutatókkal összefüggő témákban. A hallgatók közül hárman kutatásaik továbbfejlesztett változatával Országos Tudományos Diákköri Konferenciákon is kimagasló eredményeket értek el, egyiküknek már saját publikációja is megjelent, eredményeiket a napi pedagógiai gyakorlatban is hasznosítják.

1. Erdődi Fruzsina (A mese szerepe Jókai Mór életművében)
2. Rudolf Tímea (Kisvárdai környéki népmesék és iskolai felhasználásuk)
3. Horváthné Ponczók Olga (A családi mesélési rituálék jelentősége)
4. Gupcsuné Páll Gerda (A verses mese szerepe az irodalomban)
5. Györgyné Korponai Krisztina (A mesélés és az életkori sajátosságok összefüggései)
6. Vágó Rita (Kortárs magyar mesék az óvodában)
7. Simon Bernadett (Hagyományőrzés az óvodában népmesék által)
8. Herczeg Zsófia (A meseátdolgozások jelenségek)
9. Turi Noémi (Etnográfiai tartalmak megjelenése Kelet-Magyarországon gyűjtött népmesékben)
10. Dr. Juhász-Borbély Petra (Király Kis Miklós-mesék feldolgozási lehetőségei az általános iskolában)
11. Szabó Nikolett (Jóni Anna meséinek felhasználása az óvodai nevelésben) OTDK-különdíj
12. Balogh Petra (Szatmárban gyűjtött állatmesék óvodai feldolgozásának lehetőségei)
13. Péntek Gréta (Erkölcsei normák megjelenése Északkelet-Magyarországon gyűjtött népmesékben)
14. Szlocski Tiborné (Néprajzi ismeretek átadása népmesék által)
15. Radványi Diána (Csodás teremtmények a Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye területén gyűjtött népmesékben)
16. Pálkásné Enyedi Mária (Regionális népmesék feldolgozási lehetőségei az általános iskolában) OTDK-II. hely
17. Kovácsné Vincze Kornélia (A cigányok ábrázolásának sajátosságai a Szabolcs-Szatmárban gyűjtött népmesékben)
18. Fodor Gvendolin (A regionális népmesék feldolgozási lehetőségei az óvodában)
19. Ari Sándorné (LEGO-módszer a mesefeldolgozásban)
20. Erős Vivien (Regionális népmesék az óvodában) OTDK-különdíj
21. Lisovszki Dóra (Népmesék az általános iskolai irodalomkönyvekben)
22. Bácsi Bence (Nyírségi népmesék tanításának lehetőségei)
23. Orosz Tímea (Mesemondással kapcsolatos tevékenységformák az óvodában)
24. Hrubai Petra (Kortárs mesék az óvodai nevelésben)
25. Biró Tímea (Mesemondók és mesemondás a XXI. században)
26. Rác Lászlóné (Klasszikus és kortárs állatmesék az óvodai nevelésben)
27. Ignácz Brigitta (Népszerű mesehősök és magatartásminták a digitális világban)
28. Hasulyó Zsuzsanna (A Népmesekincstár módszerének bemutatása)
29. Csoma Lilla (Kortárs mesék az óvodai nevelésben)

Együttműködések a mesekutatókkal összefüggésben

Sóstói Múzeumfalu

A Jósa András Múzeum Néprajzi Adattárának is helyet adó intézménnyel rendszeres és szoros a szakmai kapcsolat, amely kiterjed kutatásokra, szakmai programokra, hallgatók szemléletformálására. Az együttműködés egyetemi kapcsolattartója vagyok, a partnerekkel jelenleg egy kutatócsoport életre hívásán is munkálkodunk.

Együttműködések a mesekutatóssal összefüggésben

Rotary Club Nyíregyháza

A civil szervezettel való együttműködés eredménye a jelenleg is futó „Fabatka-program”, amely koordinálásommal lokális népmeséken keresztül célozza általános iskolás gyerekek szövegértési képességének fejlesztését egyetemi hallgatók bevonásával.

Oktatásfejlesztési tevékenység a mesekutatóshoz kötődően

Az általam vezetett felsőoktatási egység (Nyíregyházi Egyetem Óvó- és Tanítóképző Intézet) mindkét szakján (óvodapedagógus, tanító) van egy kötelezően választandó modul ill. speciális ismeretkör (*Mese és gyermek*), amelyhez három kurzus kapcsolódik (*A mesemondás elmélete és gyakorlata, Mesepedagógia, Alkotó-fejlesztő meseterápia*). A tantervek kidolgozásakor részt vettem az említett kurzusok tartalmának meghatározásában, követelményrendszerének kidolgozásában, s oktatóként jelenleg is lényegesnek tartom ezek alakítását, hogy a hallgatónk korszerű és hatékonyan alkalmazható ismereteket kaphassanak az általuk majd alkalmazott műfajként használt mese ill. népmese vonatkozásában.

A kutatási eredményeknek a pedagógiai gyakorlatba való átültetése, „jógyakorlatok”

Egy sajátos nevelési igényű gyermekeket nagyobb számban oktató általános iskolában rendszeresen tartunk hallgatókkal mesepedagógiai foglalkozásokat, amelyeken korszerű módszertani eszközök segítségével szeretnénk átadni minél többet a gyerekeknek a saját régiójuk lokális mesekincséből. Töreksem arra, hogy az alap kutatások eredményei a napi pedagógiai gyakorlatban is hasznosuljanak.

Konferenciákon való előadások

Rendszeres előadója vagyok tudományos konferenciáknak, az utóbbi években törekedtem arra, hogy a mesekutatóssal kapcsolatos eredményeimet úgy a szakmai közönséggel, mint a mesét csupán szórakozásként tekintő érdeklődőkkel megismertessem. Utóbbi okán a szakmai konferenciákon túl szívesen vállalom ismeretterjesztő, tudománynépszerűsítő előadásokat is.

PROGRAM

2024. október 3., csütörtök

MNL – Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei

Levéltár,

Nyíregyháza, Széchenyi u. 4.

16³⁰ A *Folia Rakocziána* sorozat kötetének bemutatója: *Platthy-inventárium Vay Ábrahám és Ibrányi Anna örökösének birtokosztálya (1716)*

Bodnár Tamással és Mészáros Kálmán beszélgetése

19⁰⁰ Vacsora Vaján

2024. október 4., péntek
Vay Ádám kastély, Vaja

9⁰⁰–9¹⁵ Köszöntők

MOLNÁR Sándor,

a vajai Vay Ádám Muzeális Gyűjtemény vezetője

TISZA Sándor Rajmund,

Vaja város polgármestere

NAGY Balázs,

a Móricz Zsigmond Kulturális Egyesület elnökségi tagja

I. ülésszak, elnököl: **MERCS István**

9¹⁵–9⁴⁰ **MÉSZÁROS Kálmán**

(történész, PhD, Budapest)

A kuruc idők emlékezetének irodalmi lecsapódása a Vay családban

9⁴⁰–10⁰⁵ **SZENTMÁRTONI SZABÓ Géza**

(irodalomtörténész, PhD, Budapest)

Nevezetes családi történetek említései a régi magyar irodalomban

10⁰⁵–10³⁰ **VADERNA Gábor**

(irodalomtörténész, PhD, Budapest)

Kastély, udvarház, polgárlakás: Az irodalmi nevelés problémája a 19. században

10³⁰–11⁰⁰ Hozzászólások, kávészünet

II. ülésszak, elnököl: **VADERNA Gábor**

11⁰⁰–11²⁵ **MERCS István**

(irodalomtörténész, PhD, Nyíregyháza)

Ki a gazdag: Móricz Zsigmond és Prügy a Judith és Eszter című novella tükrében

11²⁵–11⁵⁰ **TVERDOTA György**

(irodalomtörténész, DSc, Budapest)

„Családunkban a jó a jövevény”: József Attila családja(i)

11⁵⁰–12¹⁵ **BOKA László**

(irodalomtörténész, PhD, Budapest)

Családi sikertörténet – többszörös társadalmi tragédia: A Sonnenfeld-sztori

12¹⁵–12³⁰ Hozzászólások

12³⁰–13³⁰ Ebéd

III. ülésszak, elnököl: **KÖSZEGHY Péter**

13³⁰–13⁵⁵ **DRASKÓCZI Eszter**

(irodalomtörténész, PhD, Budapest)

Családi találkozások a túlvilágon

14²⁵–14⁵⁰ **NAGY Balázs**

(irodalomtörténész, PhD, Nyíregyháza)

Családi kötelekek és meseprodukció összefüggései Északkelet-Magyarországon végzett gyűjtések alapján

13⁵⁵–14²⁰ **VÉGH Balázs Béla**

(irodalomtörténész, PhD, Börvely)

Családi krónika kuttyával: Markó Béla és Brunó, a kedves véréb

14²⁰–14³⁵ Hozzászólások

14⁴⁵–15¹⁵ Béke Csaba lantművész koncertje

15³⁰–18⁰⁰ Kirándulás Baktalórántházára a Dégenfeld kastélyba

18¹⁵ Faludi Judit csellóművész, Szenthelyi Krisztián énekművész és Demenív Mihály harmonikaművész koncertje

19⁰⁰ Vacsora Vaján

2024. október 5., szombat

Vay Ádám kastély, Vaja

I. ülésszak, elnököl:

SZENTMÁRTONI SZABÓ Géza

9⁰⁰–9²⁵ **BENE Sándor**

(irodalomtörténész, DSc, Budapest)

Gótok és hunok, Zrínyiek és Esterházyak: Az irodalmi genealógia kezdetei Magyarországon

9²⁵–9⁵⁰ **PINTÉR Márta Zsuzsanna**

(irodalomtörténész, DSc, Eger)

Az Esterházy család mítoszai – a pogány Primus Estorastól Szűz Mária bajnokáig

9⁵⁰–10¹⁵ **NAGY Levente**

(irodalomtörténész, DSc, Budapest)

Genealógiai csodabogarak, avagy rokona volt-e Esterházy Pál Drakula vajdának?

10¹⁵–10⁴⁵ Hozzászólások, kávészünet

II. ülésszak, elnököl: **TVERDOTA György**

10⁴⁵–11¹⁰ **KÖSZEGHY Péter**

(irodalomtörténész, PhD, Budapest)

Kistóf Ágota Trilógiája és a Kristóf család

11¹⁰–11³⁵ **KARÁDI Zsolt**

(irodalomtörténész, PhD, Nyíregyháza)

„...most csak kicsi árnyék vagy, kicsi árnyék”: Gerlóczy Márton családregényéről

11³⁵–12⁰⁰ **MOLNÁR Sándor** (muzeológus, Vaja)

A vajai Vay Ádám Múzeum alapítása

12⁰⁰–12¹⁵ Hozzászólások

12¹⁵–12³⁰ Zárszó: **BENE Sándor**

MERCS István, a Móricz Zsigmond Kulturális Egyesület elnöke

12³⁰-tól Ebéd

*A Nyíregyházi Egyetem
Történettudományi és Filozófia Intézete,
valamint
a Magyar Történelmi Társulat
Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyei tagozata*

tisztelettel meghívja Önt a
Magyar Tudomány Ünnepe alkalmából rendezett

VADÁSZOK • VADÁSZNÉPEK • VADAK

című
tudományos konferenciára

Időpont:
2025. november 19. (szerda)

Helyszín:
**Nyíregyházi Egyetem díszterme
(Nyíregyháza, Sóstói út 31/B
'A' épület, 1. em. 114.)**

Program:

10.15: A megjelenteket köszönti: *Dr. habil. Zsoldos Ildikó*, a Nyíregyházi Egyetem Történettudományi és Filozófia Intézetének intézetigazgatója, a Magyar Történelmi Társulat Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyei tagozatának elnöke

10.20: A konferenciát megnyitja: *Dr. Szabó György*, a Nyíregyházi Egyetem rektora

> 1. szekció, levezető elnök: *Dr. Buhály Attila*

10.30: *Prof. dr. Kónya Péter rektor, egyetemi tanár* (Eperjesi Egyetem – Prešovská univerzita v Prešove): *Vadhús az arisztokráta és a nemesi asztalon*

10.50: *Dr. habil. Zsoldos Ildikó főiskolai tanár* (NyE): *Báró Vécsey László indiai vadászélményei*

11.10: *Dr. Szabó-Zsoldos Gábor adjunktus* (NyE): *Vadászat, háború és maszkulinitás. Magyar koloniális narratívák*

11.30: *Dr. Szoboszlai György főiskolai docens* (NyE): *William Luther Pierce „Vadász”-a az amerikai fehér szupremácista színtér kontextusában*

12.10-13.10: ebédszünet

> 2. szekció, levezető elnök: *Dr. Szoboszlai György*

13.10: *Dr. habil. Madarász Imre egyetemi docens* (Debreceni Egyetem): *Mitikus-szimbolikus vadászatok a klasszikus olasz irodalomban*

13.30: *Dr. habil. Karádi Zsolt főiskolai tanár* (NyE): *„A régi őz is megbocsát”. Áprily Lajos, a fegyvertelen vadász*

13.50: *Dr. Nagy Balázs főiskolai docens* (NyE): *A vadász alakja a magyar folklórban*

> 3. szekció, levezető elnök: *Dr. habil. Zsoldos Ildikó*

14.35: *Dr. Buhály Attila főiskolai docens* (NyE): *Kesszi vadász története. Egy töredékes heftitű mese szimbólumvilága*

14.55: *Dr. Aszalós Péter okleveles történelemtanár, jogász: Nicolae Ceaușescu: a "Kárpátok géniusza", avagy a Kárpátok mészárosai Szemelvények a román nacional-kommunista diktátor vadászataiból*

15.15: *Dr. Magyar Zoltán egyetemi docens* (NyE): *Vadászat: életforma, vagy elithobbi?*

5. INTERDISZCIPLINÁRIS KONFERENCIA – „TÜKRÖZŐDÉSEK”

A konferencia címe a megkettőzés, a más perspektívából való látás és láttatás, az önszemlélet, a szubjektumformálódás jelenségére utal. Mennyiben különbözik a tükörkép a tükrözött tárgytól? Hogyan lát minket a tükör és mi hogyan látjuk magunkat egy tükörben? Mi történik, ha torzít a tükör? Mi történik, ha szembesülünk a tükörképünkkel? A konferencia tehát a reflexió, a tükröződés jelenségét fogja körbejárni a lehető legtágabb, interdiszciplináris értelemben.

10:00	Megnyitó: Dr. Szabó György rektor (B213-as terem)	
	IRODALMI ÉS NYELVÉSZETI TÜKRÖK (B213-as terem)	PEDAGÓGIAI, TÖRTÉNELMI ÉS JOGI TÜKRÖK (B204-es terem)
10:10-10:30	<u>Minya</u> Károly: Az archaizmusok és a neologizmusok tükröződő rendszerezése	Szöcs Andor: Tükröződik-e a tanulás melletti munkában a hallgatói jövőkép?
10:30-10:50	Bárány Béla: A női szerepek reprezentációja és a történelmi valóság tükröződése Vaszilij Grossman „Élet és sors” és James Jones „Most és mindörökké” című regényében	Kiss Anita: Pedagógusi nyelvi attitűdök tükröződése az iskolában
10:50-11:10	Cs. Jónás Erzsébet: A fordítás <u>stílusa</u> mint a befogadói horizont tükörképe	<u>Somfalvi</u> Zita: Kétnyelvűek kódváltása a kognitív rugalmasság tükrében
11:10-11:30	Lukács Béla: Jókai Mór <i>Fekete gyémántok</i> című regényének és <u>Frances</u> A. Gerard <i>Black Diamonds</i> című fordításának összehasonlítása, I. rész. (Gyű)tükör által homályosan?	<u>Buhály</u> Attila: Az isten képmása, az isten tükre. Az <u>aznafi urartui</u> pajzstöredék <u>Haldi</u> -ábrázolása
11:30-11:50	<u>Ajtay-Horváth</u> Magda: A <u>szöveg sorsa az újraértelmezés</u>	Horváth Csaba Gábor: A hírnév törött tükre: Vád és öngazolás <u>Sidonius</u> I.11 levelében
11:50-12:10	Ebédszünet	
12:10-12:30	Tukacs Tamás: A fogantatás és a születés fogalmainak tükröződései különböző bibliafordításokban	László Regina: A monarchia tükörképe: A brit királyi család reprezentációja a <i>Royal Family</i> (1969) dokumentumfilmben
12:30-12:50	Nagy Balázs: A tükör motívuma Északkelet-Magyarországon gyűjtött népmesékben	Nagy Tibor: Tükröződések a represszióban: Az anarchista cselekvés és a jogi diskurzus kölcsönhatásai a 20. század elején
12:50-13:10	Szabó Tímea Vilma: <u>Újragondolt</u> és újraalkotott: A tájábrázolás Edgar Allan Poe <i>Az aranybogár</i> című művében	Nagy Andrea: Lehet-e egy állam egoista? (avagy az állami szuverenitás újragondolása a fenntarthatóság jegyében)
13:10-13:30	Vincze Tamás: Az ideális kisededővő és nevelő jellemzői XIX. század végi hazai „erénykatalógusok” tükrében	<u>Szoboszlay</u> György: Tükröződések Ford Smith és Estes Park között
13:30-13:50	Körei László: “Én és a másik”, más kontextusban	Kiss Sándor: Társadalmi tükröződés: Az új szociáldemokrata irányzat megjelenése a Demokrata Párton belül

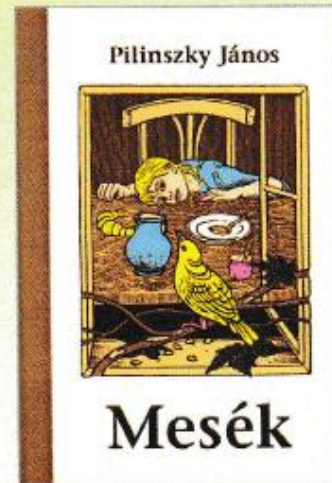

MÓRICZ ZSIGMOND
MEGYEI ÉS VÁROSI
KÖNYVTÁR

A Mórícz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár

Helytörténeti esték

*- Betekintés megyénk kutatóinak munkáiba -
című rendezvénysorozat a 44. előadással folytatódik.*

M E G H Í V Ó

„Bizonyos helyhez kell azért kapcsolatnunk, hogy azt
jótékony világitással állandóul boldogíthassuk.”
(Kölcsey Ferenc)

Tisztelettel hívunk és várunk minden
kutatni, olvasni vágyót, érdeklődőt a

Pilinszky János verses meséi

című előadásra
**2022. június 27-én,
hétfő 16.30-ra.**

Előadó:
Dr. Nagy Balázs PhD
irodalomtörténész, egyetemi oktató

***Az előadás csak online
tekinthető meg a könyvtár
YouTube csatornáján.***